

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Oponent práce

Autor práce: Petr Klečka

Studijní program: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání (ČJ-PG)

Název práce: Možnosti empatie k postavám v rámci recepce povídek Jana Balabána

Vedoucí práce: Mgr. Lukáš Neumann, Ph.D.

Oponentka práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost), vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a závěrečném seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

Kritérium	A	B	C	N	NP
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

B. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Autor práce si vybral aktuální téma čtenářské empatie k literárním postavám u ceněného autora Jana Balabána, který na velmi úsporném prostoru byl schopen vykreslit psychologii i vnitřní svět postav. A toho zdárně využil při svých interpretacích i Petr Klečka pro svou analýzu možných čtenářských recepcí.

Teoretická část pokrývá všechna důležitá témata ve vztahu k obsahu práce, tj. literární postava a její charakteristika, čtenář literárního díla i empatie a její druhy. Zde autor dobře vymezil narativní empatii, s níž pracuje v empirické části práce.

Ke zpracování teoretické části práce používal Petr Klečka vysoce aktuální informační zdroje z oblasti naratologie i kognitivní vědy a prokázal, že je schopen pracovat s odbornou literaturou a řádně ji citovat. Text kapitol mohl být možná ještě logičtěji uspořádán, aby tvořil kompaktní celek. Obecně však u zpracování teoretické části oceňuji schopnost autora vybrat nejdůležitější poznatky ve vztahu k tématu práce (např. si je vědom souvislostí mezi jednotlivými naratologickými kategoriemi, které vhodně terminologicky i typologicky vymezuje, ale neopomíjí ani rovinu jazykovou).

Empirická část práce se potom věnovala analýzou tří záměrně vybraných povídek Jana Balabána. Samotnou volbu povídek považuji za zdařilou – oceňuji, že kromě povídky Bethezda z nejznámějšího a nejocenenějšího cyklu *Možná že odcházíme*, autor zařadil i povídky Proměny (z povídkového cyklu *Prázdniny*) a Most (ze souboru *Jsme tady*).

Drobným nedostatkem může být formulace cíle (ta není jednoznačná), stejně jako stanovené hypotézy (jak autor uvádí na straně 6) – jedná se spíše o výzkumné otázky. Samotná analýza povídek je však systematická a přehledná – Petr Klečka u každé povídky postupuje podle předem stanovených rovin. Vhodné ukázky z primárního textu jsou vždy doplněny širším kontextem, mnohdy i citacemi z odborné literatury, v níž autor hledá oporu pro své interpretace. Shrnutí analýz ve vztahu k empatické reakci (na základě výstavby textu) potom považuji za funkční i citlivé. Petr Klečka výborně pracuje se všemi rovinami, propojuje je, všimá si míst nedokonalosti a možností vnějších inferencí. Na několika místech práce může být pro čtenáře znejišťující nedokončení myšlenky – na místo autorovy interpretace se dočteme, že si danou oblast „následně rozeberme v ...“ (např. strana 29, 31, 37, ...)

Z práce číší Petrovo zaujetí tématem, jeho schopnost nastudovat si odbornou literaturu, aplikovat nabyté znalosti v praxi, interpretovat text (ve vztahu ke znalosti rozsáhlé tvorby Jana Balabána, kterou autor prokazuje) i jej analyzovat dle předem stanovených kritérií. Právě hlubší znalost tvorby Jana Balabány autorovi bakalářské práce umožnila hledat souvislosti mezi jednotlivými prostředky, které byly využity pro vyvolání čtenářské empatie.

C. Otázky k obhajobě

1. Nikolajevová (2014) uvádí jako významnou narativní strategii tzv. předvádění (*showing*), kterého lze dosáhnout například pomocí obrazných pojmenování, vykreslení postav a využití vypravěčské perspektivy – jak je tomu ve Vámi analyzovaných povídkách Jana Balabána?
2. V beletrii se spoléháme na explicitní a implicitní popis emocionálních stavů – které popisy převažují v povídkách Jana Balabána?
3. Kognitivní teorie zdůrazňuje propojení emocí a tělesností. Můžeme toto pozorovat v Balabánově povídkové tvorbě? Mohl byste uvést nějaký konkrétní příklad?
4. Dle Keenové (2007) i Koopmanové (2016) krátké věty umožní čtenáři zpomalit jeho tempo čtení a přizvou ho k tzv. aktivnímu čtení – jinak řečeno umožní čtenáři dělat pauzy a nad textem se zamýšlet, čímž je vyvolána hlubší reflexe textu a s ní související empatická reakce. Jaké další postupy (kromě krátkých vět, jak uvádíte v analýze povídky Proměny) Jan Balabán volí, aby umožnil čtenáři hlubší reflexi textu a empatickou reakci?

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ prací a nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz ani Turnitin s jiným dokumentem.

Práci považuji za kvalitní a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 9.5.2023

Podpis